

Motion till riksdagen

1990/91:Ub31

av Birger Andersson (c)

med anledning av prop. 1990/91:18 Ansvaret för skolan

I propositionen föreslås en klarare ansvarsfördelning mellan staten och kommunerna när det gäller verksamheten inom grundskolan, gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen.

I denna motion tas upp frågor rörande ansvarsfördelning mellan primärkommuner och landstingskommuner, vad avser gymnasieskolan. Landstingen är i dag huvudmän för utbildning inom bl.a. jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsområdena (JST-sektorn). Utbildningen inom JST-sektorn är av god kvalitet med en väl utbyggd utbildningsorganisation.

JST-sektorn har stor betydelse för landets näringsliv. Jordbruket och trädgårdsnäringen tillgodoser i stort sett vårt behov av livsmedel. Skogsbruket förser skogsindustrin, som är landets största nettoexportindustri, med råvara. Rationaliseringen inom JST-sektorn har minskat det kvantitativa rekryteringsbehovet samtidigt som kunskaps- och färdighetskraven ställs allt högre.

Yrkesutbildningen för dessa områden får därför ej äventyras. JST-sektorns gymnasieskolor är relativt små men resurskrävande. JST-skolorna behöver tillgång till lämpliga övningsobjekt och är därför oftast förlagda till mindre tätorter i landsbygdsbetonade områden. Skolorna har länet eller i många utbildningar större område, som upptagningsområde och därför blir internatförläggning nödvändig, vilket ytterligare höjer kostnaden. Som tidigare framhållits är utbildningen resurskrävande och därför blir kostnaden per elevplats hög.

För närvarande utbetalas statsbidraget direkt till landstingskommunen. Den interkommunala ersättningen är en angelägenhet mellan landstingen. Primärkommunerna är inte alls inkopplade i ekonomiskt avseende.

I propositionen föreslås stora förändringar. Inget statsbidrag kommer att utbetalas direkt till landstingskommunerna, som i framtiden blir hänvisade till överenskommelser med primärkommunerna för att finansiera den utbildning, för vilka de är huvudmän. Av Landstingsförbundets remissvar liksom remissvaren från många landsting framgår att man reagerar mycket starkt mot den föreslagna ändringen och vill behålla nuvarande system innebärande att statsbidraget utbetalas till utbildningsanordnaren och att interkommunal ersättning utbetalas mellan landstingen.

Det i propositionen föreslagna systemet kan bli mycket besvärande för JST-sektorn. Eftersom utbildningarna inom JST-sektorn är mycket resurs-

krävande kan landstingens krav på interkommunal ersättning från primärkommunerna bli betydande. Detta kan leda till att primärkommunerna alltför gärna ser, att eleverna väljer utbildningar på "hemmaplan" i den egna gymnasieskolan i stället för att gå en kostnadskrävande landstingskommunal utbildning. Rekryteringen till JST-utbildningarna kan härigenom påtagligt försvåras.

Mot. 1990/91
Ub31

Hemställan

Med hänvisning till vad ovan framförts hemställs

1. att riksdagen beslutar att statsbidraget inom JST-sektorn liksom hittills skall utbetalas direkt till utbildningsanordnaren dvs. landstingskommunen,
2. att riksdagen beslutar att statsbidraget skall anpassas till utbildningarnas kostnadsnivåer med fortsatt kostnadsansvar för landstingskommunen till den del, som ej täcks av statsbidrag.

Stockholm den 26 oktober 1990

Birger Andersson (c)